

Dariusz Stepień

Przedmiotowy system oceny z plastyki w klasach 4–6

Lubię tworzyć

Projekt okładki
Artur Gulewicz

Redakcja
Wojciech Sygut

Korekta
Lidia Machura

Skład komputerowy
Marek Zapala

© Copyright by MAC EDUKACJA S.A., Kielce 2005

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub fragmentach bez zgody wydawcy zabronione.

MAC EDUKACJA S.A.
25-734 Kielce, ul. Jagiellońska 74
tel. 0 41 368-40-68; faks 0 41 368-31-52
e-mail: mac@mac.pl; <http://www.mac.pl>
infolinia: 0-801-802-102

SPIS TREŚCI

I. Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania	4
II. Specyfika oceniania z przedmiotu plastyka	4
III. Obszary aktywności uczniów podlegające ocenie	5
IV. Wymagania na poszczególne oceny z uwzględnieniem wszystkich tematów zajęć	6
V. Kryteria ocen	20

I. DOKUMENTY OKREŚLAJĄCE PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2002 r. nr 51, poz. 458)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2004 r. nr 199, poz. 2046)
- Program nauczania plastyki i muzyki w klasach 4–6 „Sztuka. Plastyka – muzyka” autorstwa Agnieszki Misior-Waś i Teresy Wójcik
- Wewnątrzszkolny system oceniania

II. SPECYFIKA OCENIANIA Z PRZEDMIOTU PLASTYKA

Ocenianie powinno być procesem ciągłym i systematycznym, dostarczającym nauczycielowi, uczniom i ich rodzicom informacji o wiedzy, umiejętnościach i postawie wobec przedmiotu. Podlegające ocenie osiągnięcia pozwalają nauczycielowi weryfikować metody i formy pracy oraz prawidłowo dobierać środki dydaktyczne.

Ocena wiedzy i umiejętności stanowi proces złożony oraz wymaga indywidualnej analizy możliwości twórczych każdego ucznia. Nauczyciel, dokonując oceny, powinien zwrócić uwagę przede wszystkim na:

- poziom uzdolnień i predyspozycji plastycznych ucznia,
- jego indywidualny wkład pracy potrzebny do realizacji określonych zadań plastycznych,
- zaangażowanie ucznia w działania plastyczne,
- uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej (ćwiczenia praktyczne, warsztat twórczy ucznia) i wiadomości z teorii plastyki (elementy wiedzy o sztuce, zagadnienia plastyczne),
- postawę ucznia wobec dóbr kultury i wytworów sztuki,
- podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- uczestnictwo ucznia w zajęciach,
- przygotowanie ucznia do zajęć,
- umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków oraz poszukiwania własnych rozwiązań.

Ocena semestralna powinna być wystawiona z uwzględnieniem kryteriów wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu oceniania. Musi odzwierciedlać postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych zadań oraz wysiłek, jaki uczeń wkłada w ich realizację. Powinna być wykładnikiem osiągniętych umiejętności, poziomu uzyskanej wiedzy w danym okresie oraz motywować i zachęcać ucznia do rozwijania zainteresowań plastycznych.

Ocena roczna musi uwzględniać wiedzę oraz umiejętności ucznia zdobyte i utrwalone w ciągu całego roku. Podobnie jak ocena semestralna, powinna uwzględniać zapisy, które wynikają z wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu oceniania.

III. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE

Ocenianie osiągnięć uczniów powinno odbywać się przez:

- prace praktyczne (rysunkowe, graficzne, malarskie, rzeźbiarskie, modelowanie itp.) wykonywane za pomocą różnorodnych technik i materiałów plastycznych,
- ćwiczenia z natury, działania odwołujące się do wyobraźni, zadania ilustracyjne do określonego tekstu lub muzyki,
- odpowiedzi ustne z zakresu znajomości:
  - wiedzy o środkach wyrazu plastycznego (zagadnienia i terminy plastyczne, jak np.: kreska, barwa, faktura, kompozycja, kształt, bryła, perspektywa, kontrast, walor, światło, znak plastyczny),
  - wiedzy o sztuce (znajomości najważniejszych epok, stylów i kierunków z uwzględnieniem ich chronologii oraz charakterystycznych dzieł i twórców na przestrzeni wieków),
- prace domowe,
- quizy, krzyżówki, rebusy i puzzle,
- konkursy plastyczne.

Ocenianie osiągnięć uczniów powinno być systematyczne i umotywowane ustnie przez nauczyciela. Ocena nie może być tylko wykładnikiem poziomu uzyskiwanej wiedzy i umiejętności, powinna zachęcać uczniów do rozwijania wrażliwości plastycznej i zainteresowań sztuką.

IV. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z UWZGLĘDNIENIEM WSZYSTKICH TEMATÓW ZAJĘĆ

Lp.	Temat lekcji	Wymagania	
		konieczne (dopuszczający)	podstawowe (dostateczny)
1.	Na początku była linia	– posługuje się kreską w pracy plastycznej	– buduje kompozycje plastyczne za pomocą kresek
2.	Kreska jako kontur	– potrafi wskazać na kreskę konturową w pracy plastycznej	– wykonuje rysunek konturowy, posługując się określonym narzędziem rysunkowym
3.	Kreska fakturowa: puszyste, miękkie, koleczaste	– określa rodzaj faktury	– precyzyjnie wyjaśnia pojęcie <i>faktura</i>
4.	Na desce, monecie, liściu	– wyjaśnia pojęcie <i>frotaż</i>	– wykonuje proste kompozycje, wykorzystując technikę frotażu
5.	Podróż pierwsza: <i>Wehikulem czasu do prehistorii</i>	– potrafi określić tematykę pierwszych dzieł sztuki	– zna najstarsze wytwory sztuki z epok paleolitu, neolitu, brązu, żelaza
6.	Warsztat rysownika	– zna różne narzędzia rysunkowe	– dostrzega wpływ narzędzia rysunkowego na wyraz plastyczny wykonywanej pracy
7.	Barwy podstawowe i pochodne	– rozróżnia barwy podstawowe i pochodne	– potrafi, wykorzystując barwy podstawowe, uzyskać barwy pochodne
8.	Barwy ciepłe i zimne. Gama barwna	– rozróżnia barwy ciepłe i zimne	– potrafi wskazać barwy składające się na gamy barw ciepłych i zimnych

Wymagania		
rozszerzające (dobry)	dopełniające (bardzo dobry)	wykraczające (celujący)
– dokładnie odtwarza kształt z natury lub z podanego wzoru	– zwraca uwagę na estetykę wykonywanej pracy – dobiera odpowiednie narzędzia do realizacji pracy	– analizuje i dokonuje własnej interpretacji obrazu – dostrzega wartości dzieła sztuki
– prawidłowo posługuje się terminem kreska konturowa w analizie ustnej obrazu jak i pracy praktycznej	– tworzy różne rodzaje konturu w obrazie za pomocą wielu narzędzi rysunkowych i malarskich	– umie wskazać na przykłady dzieł wykorzystujących kontur
– dostrzega zależności między używanym narzędziem a fakturą dzieła	– określa rodzaj faktury w różnych dziełach plastycznych	– świadomie, w sposób twórczy stosuje fakturę we własnych pracach dla podkreślenia ich siły wyrazu plastycznego
– dba o estetykę wykonanej pracy	– umie w sposób ciekawy dobrać przedmioty wykorzystywane przy tworzeniu obrazu w technice <i>frotażu</i>	– wskazuje na przykłady znanych dzieł wykonanych za pomocą techniki <i>frotażu</i>
– szczegółowo wyjaśnia pojęcia <i>paleolit, neolit</i>	– umie odszukać oraz gromadzić informacje o zabytkach sztuki prehistorycznej – rozumie potrzebę ochrony zabytków sztuki	– przedstawia chronologicznie rozwój artystyczny prehistorycznego człowieka – poszukuje informacji o zdobniczej sztuce prehistorycznej w regionie
– tworzy kompozycje rysunkowe za pomocą różnych narzędzi	– posługuje się pojęciami: <i>fiksatywa, rysunek lawowany</i> – samodzielnie dobiera narzędzie do wykonywanej pracy	– posiada i wykorzystuje w praktyce szczegółowe informacje na temat warsztatu rysownika
– zna termin koło barw i umie przedstawić graficznie jego schemat	– rozumie przyczynę powstania barw pochodnych	– potrafi uzyskać różne tonażycje barw pochodnych w kompozycji malarskiej
– umie określić gamę barwną w pracy plastycznej	– potrafi wyjaśnić definicję gamy barwnej i zilustrować ją w wybranej technice malarskiej	– dostrzega różne sposoby posługiwania się farbami – zna właściwości poszczególnych rodzajów farb

Lp.	Temat lekcji	Wymagania	
		konieczne (dopuszczający)	podstawowe (dostateczny)
9.	Kraina słońca – kraina wiecznych mrozów	– stosuje w praktyce gamy kolorów ciepłych i zimnych	– wykonuje kompozycje krajobrazowe w gamie barw ciepłych i zimnych
10.	Akcent kolorystyczny	– potrafi wyjaśnić terminy <i>portret</i> i <i>akcent barwny</i>	– wskazuje na różnice między portretem a autoportretem
11.	Portret z wiersza	– próbuje stosować akcent barwny w praktyce	– dba o estetykę wykonywanej pracy plastycznej
12.	Podróż druga: <i>W krainie wiecznego słońca</i>	– zna najważniejsze zabytki sztuki starożytnego Egiptu	– potrafi wyjaśnić pojęcia: <i>kanon</i> , <i>relief</i> , <i>hieroglify</i> , <i>piramida</i>
13.	Barwy dopełniające	– umie uzyskać barwy dopełniające	– rozumie istotę powstawania barw dopełniających
14.	Rodzaje plam barwnych	– potrafi wskazać na różne rodzaje plam barwnych	– umie wyjaśnić pojęcia: <i>plama otoczona konturem</i> , <i>plama ostra</i> , <i>plama miękka</i>
15.	Twoje drzewo	– zna zasady tworzenia plam barwnych w malarstwie	– stosuje w praktyce kontur i kontrast
16.	Martwa natura	– umie wyjaśnić termin <i>martwa natura</i>	– dostrzega zmiany w kompozycjach martwych natur na przestrzeni dziejów
17.	Warsztat malarza	– potrafi wyjaśnić pojęcia: <i>akwarela</i> , <i>farba plakatowa</i> , <i>gwasz</i> , <i>farba olejna</i>	– zna różne właściwości farb malarskich
18.	Układanie, łączenie, odbijanie	– umie wyjaśnić pojęcie <i>kompozycja</i>	– rozumie, na czym polega rytm w kompozycji plastycznej

Wymagania		
rozszerzające (dobry)	dopełniające (bardzo dobry)	wykraczające (celujący)
– tworzy gamy barwne w różnych tonacjach	– łączy kompozycje plastyczne z muzycznymi, wykorzystując oryginalne zestawienia kolorystyczne	– operuje odpowiednimi środkami wyrazu plastycznego dla oddania klimatu i nastroju obrazu
– umie wskazać akcent kolorystyczny w dziele plastycznym	– wskazuje przykłady portretów oraz autoportretów w malarstwie	– wie, jakie miejsce zajmuje portret we współczesnej sztuce
– tworzy kompozycje plastyczne inspirowane poezją	– oddaje nastrój utworu literackiego w tworzonej kompozycji	– kreuje oryginalne wizje plastyczne
– rozumie potrzebę ochrony zabytków sztuki egipskiej	– wykonuje prace inspirowane zabytkami z kraju faraonów – wyszukuje i gromadzi wiadomości o kulturze starożytnego Egiptu	– prezentuje wypowiedzi na temat kultury starożytnego Egiptu – dostrzega wkład kultury egipskiej w kulturę światową
– potrafi wyjaśnić pojęcie <i>nasylenie</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>barwy dopełniające</i> i <i>nasylenie</i>	– podaje najważniejsze podziały barw
– prawidłowo posługuje się terminami plastycznymi dotyczącymi barw	– określa rodzaj plam barwnych w różnych dziełach sztuki	– gromadzi dodatkowe informacje o technikach malarских
– odpowiednio dobiera narzędzia do wykonywanej pracy	– samodzielnie i w sposób twórczy rozwiązuje problemy plastyczne	– szuka inspiracji w naturze oraz w dziełach sztuki
– obserwuje i maluje kształty naczyń	– buduje poprawnie kompozycje, zwracając uwagę na kształt i proporcje	– wzbogaca pracę interesującymi rozwiązaniami walorowymi
– potrafi określić rodzaje farb użytych w oglądanych dziełach sztuki	– zna rolę i znaczenie werniksu w malarstwie	– umie wykorzystać różne techniki malarskie i środki zabezpieczające obraz w procesie twórczym
– wskazuje na rodzaje rytmów w pracach plastycznych	– wykonuje złożone kompozycje rytmiczne	– wskazuje i analizuje różnorodne elementy rytmiczne w swoim otoczeniu

Lp.	Temat lekcji	Wymagania	
		konieczne (dopuszczający)	podstawowe (dostateczny)
19.	Kompozycja otwarta i zamknięta	– potrafi wyjaśnić pojęcia <i>kompozycja otwarta</i> i <i>kompozycja zamknięta</i>	– wykonuje otwarte i zamknięte kompozycje obrazu
20.	Podwodny świat	– tworzy proste układy kompozycyjne	– dba o estetykę wykonywanej pracy
21.	Kompozycja symetryczna	– umie wyjaśnić termin <i>kompozycja symetryczna</i>	– rozpoznaje układy symetryczne w dziełach sztuki
22.	Wycinanka ludowa	– potrafi wyznaczyć prosty układ symetryczny	– posługuje się zdobytą wiedzą podczas projektowania wycinanki symetrycznej
23.	Podróż trzecia: <i>Wśród greckich świątyń i posągów</i>	– potrafi wymienić najważniejsze zabytki sztuki starożytnej Grecji	– potrafi wyjaśnić pojęcia: <i>kolumna, fryz, tympanon</i>
24.	Kompozycja statyczna i dynamiczna	– umie wyjaśnić pojęcia: <i>kompozycja statyczna, kompozycja dynamiczna</i>	– wskazuje na przykłady układów statycznych i dynamicznych w sztuce
25.	Plastyczny kompozytor	– potrafi wykonać układ statyczny i dynamiczny z podobnych elementów	– dba o estetykę wykonywanej pracy
26.	Warsztat grafika	– umie wyjaśnić pojęcia: <i>grafika, druk wklęsły, druk wypukły</i>	– zna różne rodzaje grafik
27.	Od figury do kształtu	– rozumie znaczenie pojęcia <i>kształt</i>	– wykorzystuje w praktyce wiadomości o konturze
28.	Przedmioty	– stosuje w praktyce wiadomości o kształcie i kresce	– rozwija własne zainteresowania twórcze

Wymagania		
rozszerzające (dobry)	dopełniające (bardzo dobry)	wykraczające (celujący)
– wskazuje na przykłady poprawnych oraz złych kompozycji w pracach plastycznych	– zna różnice między kompozycją otwartą a zamkniętą	– umie określić i omówić rodzaj kompozycji w oglądanych dziełach sztuki
– wykonuje kompozycje otwarte lub zamknięte na określone tematy	– wzbogaca swój obraz wieloma środkami wyrazu plastycznego	– rozwija własne zainteresowania sztuką i przyrodą
– tworzy obrazy symetryczne jednoosiowe i wieloosiowe	– rozpoznaje i analizuje elementy symetryczne w naturze	– wykonuje projekty przedmiotów w oparciu o zasady symetrii
– komponuje układy otwarte lub zamknięte	– wykonuje kompozycje symetryczne zgodnie z lokalnym wzornictwem i tradycją	– pogłębia zainteresowania sztuką ludową regionu
– umie wskazać i omówić porządki w architekturze greckiej – potrafi wymienić style malarstwa wazowego antycznej Grecji	– zna najwybitniejszych twórców sztuki greckiej i ich dzieła	– wyszukuje i gromadzi materiały o kulturze greckiej – przygotowuje wypowiedzi na temat kultury antycznej Grecji
– stara się dostosować formę obrazu do jego treści	– wykonuje złożone statyczne i dynamiczne kompozycje plastyczne	– dostrzega i analizuje różnice między kompozycjami statycznymi a dynamicznymi
– umie wykorzystać kształt i barwę w tworzeniu statyki lub dynamiki	– wprowadza oryginalne rozwiązania plastyczne w swojej pracy	– rozwija własne zainteresowania strukturą dzieła plastycznego
– rozumie istotę grafiki jako jednej z dziedzin sztuki	– potrafi wyjaśnić, czym jest <i>sitodruk</i>	– wie, na czym polega wykorzystanie komputera w tworzeniu obrazu graficznego
– umie narysować przedmiot, przedstawiając go za pomocą figur geometrycznych	– z powodzeniem tworzy wieloelementowe kompozycje rysunkowe	– potrafi narysować dowolny przedmiot w oparciu o „metodę geometryczną” i wzbogacić obraz walorowo
– wie, jaką rolę w kompozycji odgrywają kształt i proporcje przedmiotów	– umie dobrać odpowiednie figury do narysowania kształtu przedmiotu	– gromadzi informacje z zakresu teorii i praktyki warsztatu plastyka

Lp.	Temat lekcji	Wymagania	
		konieczne (dopuszczający)	podstawowe (dostateczny)
29.	Nadawanie kształtów	– wie, jaką rolę spełnia kształt w obrazie	– wykonuje proste ćwiczenia rysunkowe
30.	W świetle i mroku	– wyjaśnia pojęcie <i>światłocien</i>	– wskazuje światłocien w rysunku, obrazie, fotografii
31.	Podróż czwarta: <i>Wokół Forum Romanum</i>	– zna najświetniejsze budowle rzymskie	– dostrzega charakterystyczne cechy architektury rzymskiej
32.	Warsztat architekta	– wyjaśnia pojęcia: <i>architektura, architekt</i>	– zna rodzaje materiałów wykorzystywanych przy wzniesieniu budowli
33.	Od bryły do formy	– wyjaśnia pojęcie <i>rzeźba</i>	– określa materiały, z których powstają rzeźby
34.	Moja ulubiona postać z bajek	– wykonuje proste kompozycje trójwymiarowe	– potrafi nadać rzeźbie odpowiedni kształt
35.	Płaskorzeźba	– umie wyjaśnić termin <i>płaskorzeźba</i>	– dostrzega różnice między płaskorzeźbą a rzeźbą pełną
36.	Fantastyczny zwierzak lub ptak	– prawidłowo posługuje się terminem <i>projekt</i>	– dba o estetykę wykonywanej pracy
37.	Podróż piąta: <i>Sztuka czasów rycerskich</i>	– wie, jakie style obowiązywały w sztuce średniowiecza	– zna najważniejsze przykłady sztuki średniowiecznej – umie wyjaśnić pojęcia: <i>nawa, prezbiterium, fresk, portal</i>
38.	Warsztat rzeźbiarza	– zna rodzaje materiałów rzeźbiarskich	– wie o istnieniu różnych metod wykonywania rzeźb

Wymagania		
rozszerzające (dobry)	dopełniające (bardzo dobry)	wykraczające (celujący)
– stosuje w praktyce wiadomości o barwie i konturze	– w sposób twórczy rozwiązuje zadania plastyczne	– porównuje i poddaje analizie efekty swojej pracy na forum klasy
– twórczo posługuje się światłocieniem w konstruowaniu pracy plastycznej	– stara się uwzględnić światło, jego natężenie i kierunek w swoich pracach	– wzbogaca swoją wiedzę przez lekturę publikacji o sztuce
– rozróżnia pojęcia <i>idealizm</i> i <i>realizm</i>	– dostrzega związki między kulturą grecką i rzymską	– gromadzi informacje o sztuce Rzymian – rozumie potrzebę ochrony zabytków rzymskich
– wypowiada się na temat formy i funkcji architektury	– dostrzega zmiany w stosowaniu materiałów budowlanych na przestrzeni dziejów	– zna przykłady licznych znanych dzieł architektury światowej
– rozumie, jakie funkcje pełnią spotykane przez niego rzeźby	– wypowiada się na temat dzieł rzeźbiarskich, poddając je analizie formy i treści	– potrafi wymienić znanych artystów rzeźbiarzy i ich dzieła
– rozwiązuje zadanie plastyczne w sposób twórczy i estetyczny	– ocenia pracę swoją oraz innych uczniów, posługując się „językiem plastycznym”	– tworzy oryginalne formy, stosując różne materiały rzeźbiarskie
– potrafi omówić proces powstawania reliefu	– zauważa różnorodną formę i funkcję dzieła, jakim jest płaskorzeźba	– gromadzi informacje o płaskorzeźbach powstałych na przestrzeni dziejów sztuki
– wykorzystuje właściwości materiału, jego plastyczność	– wzbogaca pracę, stosując własne rozwiązania konstrukcyjne	– czerpie inspirację z dzieł sztuki wykonanych w formie reliefu
– prawidłowo posługuje się terminami: <i>arkady, bordiura, absyda, fasada, witraż</i>	– zna okoliczności powstawania dzieł sztuki w średniowieczu, ich związku z Kościołem katolickim	– poszukuje zabytków średniowiecza w swojej okolicy – rozumie potrzebę ochrony dzieł sztuki
– zna rodzaje narzędzi i przyborów, którymi posługują się rzeźbiarze	– używa terminu <i>pracownia rzeźbiarska</i> – rozwija zainteresowania sztuką	– odnajduje prace rzeźbiarskie w swoim otoczeniu i dokonuje ich analizy plastycznej

Lp.	Temat lekcji	Wymagania	
		konieczne (dopuszczający)	podstawowe (dostateczny)
39.	Perspektywa malarska	– potrafi wyjaśnić pojęcie <i>perspektywa malarska</i>	– umie wskazać sposób, w jaki można przedstawić przestrzeń w obrazie
40.	Perspektywa kulisowa	– umie wyjaśnić pojęcie <i>perspektywa kulisowa</i>	– potrafi wskazać, jakimi sposobami można przedstawiać przestrzeń w obrazie
41.	Podróż szósta: <i>Czas wielkich mistrzów</i>	– zna charakterystyczne elementy sztuki renesansu	– umie wymienić największych twórców odrodzenia i podać przykłady ich dzieł
42.	Perspektywa czołowa i krawędziowa	– wie, czym jest <i>perspektywa zbieżna</i>	– potrafi wyjaśnić pojęcia: <i>perspektywa czołowa, perspektywa krawędziowa brył</i>
43.	Widok z okna	– wyjaśnia pojęcie <i>perspektywa powietrzna</i>	– rozpoznaje dzieła sztuki, w których zastosowano perspektywę powietrzną
44.	Warsztat twórcy teatralnego	– rozumie, czym jest teatr	– wie, jakie dziedziny sztuki składają się na dzieło teatralne
45.	Nie pasujemy do siebie	– wie, na czym polega kontrast w plastyce	– rozpoznaje rodzaje kontrastów występujące w różnych dziedzinach sztuki
46.	Podróż siódma: <i>Sztuka dekoracji i porządku</i>	– posługuje się pojęciami: <i>barok, klasycyzm</i>	– przedstawia charakterystyczne cechy stylu barokowego i klasycystycznego

Wymagania		
rozszerzające (dobry)	dopełniające (bardzo dobry)	wykraczające (celujący)
– potrafi wskazać dzieła sztuki, w których zastosowano perspektywę malarską	– wykorzystuje w praktyce zasady przedstawiania przestrzeni za pomocą odpowiedniego zestawu kolorów	– rozpoznaje w dziełach sztuki perspektywę malarską oraz poddaje je analizie formy i treści
– wskazuje dzieła sztuki, w których zastosowano perspektywę kulisową – wie, jaką rolę pełnią kulisy na scenie teatralnej	– wykonuje oryginalne prace z zastosowaniem perspektywy kulisowej	– rozpoznaje układy kulisowe w sztuce i w swoim otoczeniu, czerpiąc inspiracje do twórczej pracy
– wyjaśnia terminy: <i>renesans, pilaster, rotunda, bęben, latarnia, dziedziniec, krużganek, attyka</i>	– gromadzi informacje o osiągnięciach kultury renesansu – porównuje elementy sztuki odrodzenia z wzorcami antyku	– wyraża się z szacunkiem o kulturze odrodzenia w Europie – rozumie potrzebę ochrony dzieł sztuki
– zna zasady wykreślenia perspektywy czołowej i krawędziowej brył	– wykorzystuje w praktyce swoją wiedzę teoretyczną, tworząc układy przestrzenne metodą perspektywy zbieżnej	– wskazuje dzieła sztuki, w których zastosowano perspektywę czołową i krawędziową
– tworzy kompozycję obrazu, stosując zasady perspektywy powietrznej	– zwraca uwagę na jakość plastyczną wykonywanej pracy	– pogłębia swoją wiedzę na temat sposobów pokazywania przestrzeni na płaszczyźnie obrazu
– zna rodzaje teatrów i wie, czym się charakteryzują	– dostrzega znaczenie formy i treści plakatu teatralnego	– potrafi przedstawić recenzję sztuki teatralnej, akcentując oprawę plastyczną przedstawienia
– prawidłowo interpretuje kontrasty form w rysunku, malarstwie, rzeźbie, architekturze i fotografii	– buduje oryginalne kompozycje oparte na zestawieniach kontrastowych	– poszerza swoją wiedzę o różnych dziedzinach sztuki
– zna dokonania kultury baroku i klasycyzmu – wie, co oznaczają terminy: <i>gzyms, portyk</i>	– gromadzi informacje o kulturze XVI–XVIII wieku – wskazuje i omawia zabytki baroku i klasycyzmu znajdujące się w okolicy	– rozumie ideę dziedzictwa kulturowego – wyraża się z szacunkiem na temat kultury XVI–XVIII wieku

Lp.	Temat lekcji	Wymagania	
		konieczne (dopuszczający)	podstawowe (dostateczny)
47.	Złudzenia – przywidzenia – powidok	– umie wymienić pary barw kontrastowych	– wie, na czym polega kontrast barwny
48.	Warsztat filmowca	– zna profesje twórców pracujących przy powstawaniu filmu	– potrafi wymienić cechy charakterystyczne filmu fabularnego, dokumentalnego i animowanego
49.	Świetlna gama	– wyjaśnia termin <i>walor</i>	– określa kierunek oraz źródło światła w pracy plastycznej
50.	Podróż ósma: <i>Obrazy z życia</i>	– potrafi wskazać kierunki w sztuce XIX wieku	– potrafi określić tematykę malarstwa XIX wieku – zna sylwetki wybitnych twórców z tego okresu
51.	Przez różowe okulary	– stosuje rozwiązania walorowe	– dba o estetykę wykonywanej pracy
52.	Warsztat twórcy ludowego	– potrafi określić, kim jest artysta ludowy	– wymienia dziedziny i techniki plastyczne uprawiane przez twórców ludowych
53.	Światło i barwy	– umie wskazać na funkcję światła w pracy plastycznej	– wie, w jaki sposób utworzyć światłocien w obrazie
54.	Witraż	– zna pojęcie <i>witraż</i>	– wie, na czym polega funkcja witraży, ich wykorzystanie w sztuce i życiu codziennym
55.	Taniec ognia	– łączy w pracy plastycznej elementy rysunkowe i malarские	– ilustruje wybrane fragmenty utworów muzycznych

Wymagania		
rozszerzające (dobry)	dopełniające (bardzo dobry)	wykraczające (celujący)
– w wypowiedziach używa terminu <i>powidok</i>	– potrafi szczegółowo omówić zjawisko powidoku	– wykonuje ćwiczenia malar- skie związane z zagadnieniem powidoku
– potrafi przedstawić proces powstawania filmu	– umie napisać minirecenzję wybranego filmu	– zna historię rozwoju filmu
– poprawnie stosuje walor w kompozycji obrazu	– rozumie, jaką rolę w sztuce pełni odpowiednie oświetlenie elementów dzieła	– dokonuje analizy wybrane- go dzieła plastycznego
– przedstawia najważniejsze zabytki architektury neogoty- ku i eklektyzmu	– gromadzi informacje o kultu- rze XIX wieku z różnych źródeł	– gromadzi informacje o za- bytkach sztuki z XIX wieku znajdujących się w okolicy – świadomie wypowiada się o dokonaniach XIX-wiecz- nych artystów
– wykorzystuje wiedzę teore- tyczną w praktyce	– poprawnie określa źródło i kierunek światła w dziele sztuki	– stosuje odpowiednie pro- porcje walorowe
– zna dokonania lokalnych twórców ludowych	– potrafi wskazać najbliższy skansen i omówić zgroma- dzoną w nim ekspozycję	– dostrzega wartości propa- gowane przez artystów ludo- wych
– podkreśla nastrój i charak- ter sceny odpowiednim zesta- wieniem kolorów	– twórczo wykorzystuje wie- dzę o barwach w pracy plas- tycznej	– w sposób oryginalny łączy formę i treść w kompozycji obrazu
– zgodnie z przyjętymi zasa- dami projektuje witraże o określonej tematyce	– wprowadza w swojej pracy atrakcyjny kształt i kolor	– potrafi wskazać znane mu witraże i dokonać ich analizy pod względem plastycznym
– dostrzega związki między nastrojem utworu muzyczne- go a ilustrującym go obrazem plastycznym	– w sposób twórczy opisuje „językiem plastyki” dźwięki muzyczne	– wykorzystuje ekspresję barwną dla wzmocnienia siły wyrazu pracy plastycznej

Lp.	Temat lekcji	Wymagania	
		konieczne (dopuszczający)	podstawowe (dostateczny)
56.	Podróż dziewiąta: <i>Na palecie wrażeń</i>	– wie, co to jest <i>impresja</i> – zna twórców impresjonizmu i postimpresjonistów	– przedstawia dokonania artystów działających w drugiej połowie XIX wieku
57.	Warsztat fotografika	– wie, co oznacza termin <i>fotografia artystyczna</i>	– zna narzędzia, którymi posługuje się fotograf
58.	Informacje ukryte w kształtach	– prawidłowo posługuje się wyrażeniem <i>znak plastyczny</i>	– rozróżnia znaki plastyczne jedno- i wieloelementowe
59.	Oznaczamy pracownię szkolną	– wie, jaką funkcję pełni znak plastyczny	– prawidłowo odczytuje treści znaków plastycznych
60.	Podróż dziesiąta: <i>Śladami nowej sztuki</i>	– przedstawia charakterystyczne dzieła XX wieku	– zna dokonania najwybitniejszych artystów współczesnych
61.	Plakat	– wyjaśnia pojęcie <i>plakat</i>	– dostrzega rolę informacyjną plakatu
62.	Graffiti	– wyjaśnia pojęcie <i>graffiti</i>	– docenia oryginalne rozwiązania plastyczne z kręgu graffiti
63.	Konserwacja i ochrona dzieł sztuki	– wie, na czym polega ochrona dzieł sztuki	– prawidłowo posługuje się terminami: <i>renowacja, konserwacja i rekonstrukcja</i>
64.	Warsztat muzealnika	– wie, jaką funkcję pełni muzeum	– docenia rolę muzeów w edukacji społeczeństwa

Wymagania		
rozszerzające (dobry)	dopełniające (bardzo dobry)	wykraczające (celujący)
– prezentuje najważniejsze dzieła malarstwa drugiej połowy XIX wieku	– gromadzi informacje z różnych źródeł na temat impresjonizmu oraz postimpresjonistów	– zna główne kierunki sztuki drugiej połowy XIX wieku i potrafi przedstawić ich cechy charakterystyczne
– docenia fotografię jako dziedzinę sztuki	– samodzielnie wykonuje fotografie oparte o własną koncepcję twórczą	– gromadzi informacje o fotografii dawnej oraz współczesnej
– rozumie istotę właściwego połączenia treści i formy znaku plastycznego	– podaje przykłady znaków plastycznych występujących w różnych środowiskach	– rozumie rolę sztuki użytkowej w życiu codziennym człowieka
– odpowiednio dobiera barwę i kształt do treści znaku plastycznego	– projektuje oryginalne znaki plastyczne przekazujące określone informacje	– docenia społeczną rolę znaku plastycznego
– wiąże dzieła sztuki XX wieku z życiem codziennym współczesnego społeczeństwa	– zbiera informacje na temat dwudziestowiecznych twórców i ich dzieł	– kreuje własne wzorce estetyczne
– łączy w sposób twórczy obraz z napisem	– rozumie treść i znaczenie współczesnych plakatów reklamowych	– zna twórców plakatu i potrafi dokonać analizy wybranego ich dzieła
– odróżnia sztukę graffiti od wandalizmu – zna historię rozwoju graffiti jako sztuki	– rozumie potrzebę tworzenia dzieł graffiti	– ocenia walory estetyczne obrazów graffiti
– zna czynności służące zabezpieczeniu dzieł sztuki przed zniszczeniem	– potrafi omówić warsztat konserwatora dzieł sztuki	– rozumie potrzebę ochrony narodowych skarbów kultury
– zna zasoby muzealne najbliższego muzeum	– gromadzi informacje o największych zbiorach muzealnych	– rozwija własne zainteresowania kolekcjonerstwem

V. KRYTERIA OCENY

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych programem w stopniu bardzo dobrym i dodatkowo:

- czynnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- wykazuje zainteresowanie sztuką (bierze udział w wystawach, gromadzi reprodukcje i książki o sztuce),
- podejmuje dodatkowe zadania (zdobywa informacje z innych źródeł, angażuje się w życie artystyczne klasy i szkoły),
- reprezentuje szkołę w konkursach plastycznych.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności w wysokim stopniu, a ponadto:

- wykazuje aktywną postawę w pracach indywidualnych i zespołowych,
- wyróżniająco wywiązuje się z wszelkich zadań i powierzonych mu ról,
- uzyskuje bardzo dobre i dobre oceny cząstkowe,
- starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne,
- potrafi obronić swój pogląd i postawę twórczą.

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który opanował zakres programowy wiedzy i umiejętności w stopniu średnim, a także:

- zwykle pracuje systematycznie i efektywnie, indywidualnie i w grupie,
- poprawnie formułuje wnioski i udaje mu się bronić swych poglądów,
- odpowiednio wywiązuje się z części zadań i powierzonych ról,
- najczęściej uzyskuje dobre oceny cząstkowe.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu poprawnym oraz:

- nie zawsze pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje wszelkie działania,
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo-grupowych,
- czasami poprawnie formułuje wnioski,
- ma problemy z obroną swoich poglądów,
- najczęściej uzyskuje dostateczne oceny cząstkowe.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym, a także:

- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje działania,
- biernie uczestniczy w dyskusjach,
- niestarannie wykonuje ćwiczenia,
- nie formułuje własnych wniosków.

Ocenę *niedostateczną* otrzymuje uczeń, który nawet w stopniu elementarnym nie opanował materiału i nie nabył umiejętności wskazanych w programie nauczania oraz:

- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem,
- nie bierze udziału w działaniach twórczych,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
- nie wykazuje żadnej chęci do poprawy swojej oceny.

Ocena ta nie wynika z możliwości czy z braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach.

